

Tigridia pavonia

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Tigridia pavonia* is afgeleid van twee kenmerken van de plant. De geslachtsnaam *Tigridia* komt van het Latijnse woord *tigris* (tijger) en het Griekse *eidos* (gelijk aan), wat letterlijk 'tjergelijkend' betekent. Dit verwijst naar de opvallend gevlekte of getijgerde tekening in de keel van de bloem. De soortaanduiding *pavonia* is afgeleid van het Latijnse *pavo* (pauw), verwijzend naar de felle kleuren en de opvallende 'ogen' in het centrum van de bloem, die doen denken aan de veren van een pauwenstaart. De Nederlandse naam is Tijgerbloem, maar in sommige talen wordt het Pauwenbloem genoemd.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Tigridia pavonia is een knolgewasje dat behoort tot de lissenfamilie. Het geslacht *Tigridia* omvat ongeveer 30-35 soorten, waarvan *T. pavonia* de meest geteelde en bekendste is.

- Rijk: Plantae
- Orde: Asparagales
- Familie: Iridaceae (Lissenfamilie)
- Geslacht: *Tigridia*
- Soort: *T. pavonia*

Synoniemen

Vanwege de lange botanische geschiedenis zijn er verschillende synoniemen in omloop geweest voor *Tigridia pavonia*, waaronder namen uit oudere classificaties. Een historisch en soms in de handel gebruikt synoniem is *Ferraria* (hoewel dit nu een ander geslacht is) en *Tigridia grandiflora*. Een oudere naam, gebruikt door de Azteken, was *ocēlōxōchitl* (jaguar bloem).

Variëteiten en cultivars

Tigridia pavonia wordt veel gekweekt en is beschikbaar in een breed scala aan kleurencultivars die vaak worden verkocht als mengsels. De bloemkleur van de wilde vorm is meestal rood of scharlakenrood. Geselecteerde cultivars zijn onder meer:

- *Tigridia pavonia* 'Alba' of 'Alba Grandiflora' (wit, keel donkerrood gespikkeld)
- *Tigridia pavonia* 'Lutea' (geel)
- *Tigridia pavonia* 'Rosalinde' (roze)
- *Tigridia pavonia* 'Speciosa' (rood, gele keel rood gespikkeld)

Familie

De plant behoort tot de Iridaceae, de Lissenfamilie. Deze familie staat bekend om zijn knol- en bolgewassen met zwaardvormige bladeren en bloemen met drie buitenste en drie binnenste bloemdekbladeren.

Hoogte

De stengels van *Tigridia pavonia* kunnen een hoogte bereiken van 35 tot 80 centimeter, afhankelijk van de groeiomstandigheden en de cultivar. De meest gangbare hoogte in de tuin is tussen de 45 en 60 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur is zeer variabel, met de basiskleuren rood, oranje, geel, roze, mauve en wit. Het meest kenmerkende is de contrasterende, diep gevlekte of getijgerde keel van de bloem, die vaak purper of donkerrood gespikkeld is. De bloemen hebben een doorsnede van 10 tot 15 centimeter en bloeien slechts één dag, hoewel de plant door de vele knoppen constant nieuwe bloemen produceert.

Bladkleur

De bladeren zijn smal, zwaardvormig en heldergroen. Ze zijn langwerpig en omringen de bloemstengels. De structuur is enigszins gevouwen.

Bloeiperiode

De bloeiperiode valt in de zomer en vroege herfst, typisch van juli tot en met september. Elke individuele bloem bloeit slechts één dag, maar de hele bloeiperiode strekt zich uit over enkele weken doordat er continu nieuwe bloemknoppen opengaan.

Standplaats

Tigridia pavonia gedijt het beste op een zonnige, warme en beschutte standplaats. De plant vereist een goed doorlatende, vruchtbare, licht zure tot neutrale grond die tijdens het groeiseizoen constant vochtig, maar nooit drassig is. Het wordt vaak geplant in borders, perken of in potten.

Herkomst

De Tijgerbloem is inheems in Midden-Amerika en Zuid-Amerika, met name Mexico, Guatemala, Peru en Chili, waar hij groeit op zonnige berghellingen. De Azteken teelden de bollen al vanwege hun eetbaarheid.

Soort gewas

Het is een knolgewas (*cormous geophyte*) en een meerjarige, kruidachtige plant. In gematigde klimaatzones wordt de plant echter meestal als een eenjarige plant behandeld, omdat de knollen niet winterhard zijn en 's winters gerooid moeten worden.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door zaad, dat na de bloei wordt gevormd, of vegetatief door het rooien en delen van de knollen in de herfst. Daarnaast vormen de hoofdbollen kleine broedknollen (bijknollen), die ook kunnen worden geplant. Zaaien is een methode om nieuwe kleurvarianten te verkrijgen.

Klimaatzone

Tigridia pavonia is een subtropische plant en is niet volledig winterhard in West-Europa (winterhardheidszone 8-10). De knollen verdragen slechts lichte vorst (tot ongeveer -4 °C tot -12 °C in zeer goed gedraineerde grond). Het wordt daarom aanbevolen de knollen in de herfst te rooien en vorstvrij te overwinteren.

Insecten

De bloemen trekken, ondanks hun korte bloeitijd, insecten aan zoals bijen en hommels, die de nectar en het pollen verzamelen. De bloemen dragen zo bij aan de biodiversiteit in de tuin tijdens de zomermaanden.

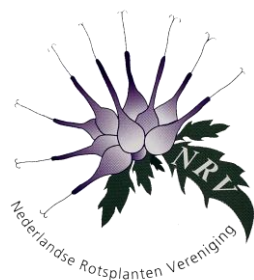
Bronvermelding

<https://www.allesoverbloembollen.nl/bloembollen-soorten/zomerbloeiende-bolgewassen/tigridia/>

https://nl.wikipedia.org/wiki/Tigridia_pavonia

<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/2085/tigridia-pavonia>

<https://www.tuinflora.com/tigridia-pavonia-tijgerbloem-x-20-a00795.html>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Tigridia</i> (tijgergelijkend, vanwege de vlekken); <i>pavonia</i> (van <i>pavo</i> , pauw, vanwege de kleuren)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Iridaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Tigridia</i> , <i>Soort:</i> <i>T. pavonia</i>
Synoniemen	<i>Ferraria</i> , <i>Tigridia grandiflora</i>
Variëteiten en cultivars	'Alba Grandiflora', 'Lutea', 'Rosalinde', 'Speciosa'
Familie	Iridaceae (Lissenfamilie)
Hoogte	35 tot 80 centimeter (meestal 45-60 cm)
Bloemkleur	Zeer variabel: rood, oranje, geel, roze, wit; altijd met een contrasterende gevlekte keel
Bladkleur	Heldergroen, smal en zwaardvormig
Bloeiperiode	Juli tot september (zomer en vroege herfst)
Standplaats	Volle zon, beschut; goed doorlatende, vruchtbare, vochtige grond
Herkomst	Midden- en Zuid-Amerika (o.a. Mexico, Guatemala, Chili)
Soort gewas	Knolgewas (<i>cormous geophyte</i>), eenjarige/vaste plant
Vermeerderingswijze	Delen van knollen en zaaien
Klimaatzone	Niet winterhard (ca. zone 8-10); knollen rooien voor de winter
Insecten	Trekt bijen en hommels aan als nectarbron